ՓՈՒՆՋԸ ՇԱԲԱԹ օրերը կը հրատարակուի ։ – Տարեկան բաժանորդագինն է երկու եւ կէս արծաթ Մէճիտ կանխիկ վճարելի՝ թէ՛ մայրաքաղաքիս եւ իւր արուարձանաց եւ թէ՛ գաւառաց համար ։ – Վեց եւ երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի ։ – Հատը 40 փարայ է, եւ կը գտնուի մասնաւորապէս Պահչէ Գաբու հրավաճառ եւ գրավաճառ Պօղոս եւ Ցակոբ աղայից խանութները ։ – Ծանուցման տողը 3 ղուրուշ է մէկ անգամի համար ։ Աւելի ամսան կրկնուող անգամներու համար ։

ՀԱՍՑԷ
Առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան
Կ. ՊՈԼԻՍ
Պալըգ–բազար Նաֆիյէ խան վերի յարկ Թիւ 16

ՓՈՒՆՋ

درعليه‌ده بالق پازارنده نافعه خاننده اوست قاتده
۱۶ نومرولى اوطه‌ده پونج غزته‌سى صاحب امتيازى
حمپارسوم آلاجاجيان

ADRESSE
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du journal Arménien
POUNTCH
16 Nafié-Han, Balouk-Pazar 16
CONSTANTINOPLE

Թիւ 2400 — ՇԱԲԱԹ — 1894 ՄԱՐՏ 5

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՋԻ

Սեօլեօզ․ 27 Փետր․ 1894․ – Բանանայացու մը․ – Բազում անգամ գրուած է և կը գրուի թէ՝ ժողովուրդն բարոյական ու կրօնական զարգացման համար պէտք ունի նաև արժանաւոր եկեղեցականաց և մանաւանդ քահանայից, և թէ՝ նուիրական պարտ է ամենայն անաչառութեամբ և մինչև իսկ խստութեամբ վարուիլ եկեղեցականաց ընտրութեան և ձեռնադրութեան գործոյն մէջ․ Աւելորդ համարելով այս և այլ բազում կարևորագոյն դիտողութիւններ կրկնել, կը շատանամք արդ այսչափ յիշատակութեամբ, և կանգնիմք բուն խնդրոյն․ =Գիւղիս երկրագործ երիտասարդներէն Մինաս՝ ոմանց թելադրութեամբ դըրեթէ տարի մը յառաջ յաջողած էր կորզել հանրագրութիւն մը՝ Կ. Պոլիս երթալով քահանայանալու դիտմամբ․ Գնաց, բայց թէ՝ հանրագիրն օրինական հանգամանքներէ զերծ լինելուն, և թէ՝ այդ ընծայացուն քահանայական պաշտօնին անհրաժեշտ հանգամանքները չունենալուն պատճառաւ դարձաւ յետս․ Եւ ահա այժմ տարի մը անցնելէ յետոյ դարձեալ կը լսուի թէ՝ հակառակասէր անձի մը ստիպումներով և թելադրութեամբ, այդ երիտասարդն բարձի թողի ընելով իւր բահ և բրիչ, որով կապրէր և կապրեցունէր ընտանիքն, շունչը Պօլիս առած՝ նոյն անձին պաշտպանութեամբ ջան ի գործ կը դնէ քահանայանալ․ Այլ այս անգամ ընաւ դիր չունենալուն համար հրահանգ կը տրուի ի Պոլսոյ՝ բերել տալ գիւղէն գոնէ Թաղական խորհրդոյ և երևելեաց ոմանց հաւանութեան դիր, և սակայն սոքա չեն համակերպիր առ այդ փափուկ գործ, բաց յոմանց, որք հարկ անհրաժեշտ եղող գրութիւնն ստորագրելէ յետոյ, առաւել ևս կը թելադրեն ընծայացուին եղբայրները և ազգականները չլքիլ ջանիլ տունէ ի տուն և հաւաքել գոնէ 20-30 ստորագրութիւն, հոգ չէ թէ սոքա լինին քահանայութեան ի՞նչ վսեմ պաշտօնն լինելն ըմբռնելէ զուրկ և անպաշտօն մարդիկ․ Կը յաջողի՞ն, թէ ոչ՝ չեմ գիտեր․ միայն կը կարծուի երկու գրութեանց ի Պոլիս հասնիլն․ մին մասնաւոր անձէ մը վիճակիս Գեր. Առաջնորդին, և միւսն՝ հանրագրի կերպարանօք առ Կրօնական ժողով կեդրոնական վարչութեան․ =Այսպիսի ժամանակի մէջ, ուր եկեղեցին աւելի պէտք ունի բանիրուն, գործունեայ և ուսեալ եկեղեցականաց, միթէ ծանր աղէտ և հալուած չէ՞ եկեղեցւոյ՝ յիշեալ ընծայացուի նման անուս և անարժան անձանց քահանայայն ։ Պատկառանօք և խորին ակնածութեամբ Կրօնական ժողովոյ բարձր ուշադրութեան կը յանձնեմք սոյն խնդիրն՝ յայտարարելով որ փոքրեղու եւ չափաջեղու միայն խելքը համող այդ երիտասարդին քահանայանալով գիւղիս մէջ երևելի սոսկալի ուրուականի մը ստուերն արգելել զատ, շատ հաւանական է որ կարենայ աղետալի ևս լինիլ և ծընունդ տալ դայթակղութեանց ի վնաս եկեղեցւոյ ։ Ամեն․ Ս․ Պատրիարք Հայրն, որոյ՝ եկեղեցական կարգաց ու կանոնաց, և եկեղեցականաց արժանապատուութեան նախանձախնդրութիւնն հանրահռչակ է, անշուշտ պիտի հրամայէ զարժանն, և թոյլ չպիտի տայ որ 750 տուն պարունակող գիւղի մը մէջ իբրև քահանայ դայ հաստատուի անարժան անձ մը ։ Նորին Բարձր Սրբազնութիւնն գիտէ նաև թէ ի Սեօլեօզ արժանաւոր քահանաներ ունիմք, և ծանր ու դժուարին է նոցա՝ պաշտօնակցիլ անարժանից ։

* * *

Ֆիլիպէ․ 14 Փետր․ 1894․ – Քաղաքիս Հայոց Նորահաստատ Ընթերցարանն երկու շաբաթէ ի վեր պատիւ ունեցած է ստանալ ձեր ․ ․ ․ թերթն ։ Յանհունս շնորհակալ եմք նուիրատու բարեսէր անձին ։ =Այս առթիւ ծանօթութիւն կուտամք թէ՝ մեր Ընթերցարանն հաստատուած է արտօնութեամբ տեղական իշխանութեան, նմանապէս ու բարոյապէս կօգտուի նորա պաշտպանութեան ներքև, և ընաւ չուզեր որևէ խնդրոյ առթիւ կորուսանել իւր ստացած վարկն ու համարումն․ Տեղւոյս Հայերն, ինչպէս նաև բոլոր Պուլղարահայք՝ իշխանութեան մասնաւոր համակրութիւնն կը վայելեն միշտ․ Դառնալով կրթական ա՛յն նոր օրէնքին, զոր իշխանութիւնն ուզած էր հաստատել և որ ապա ջնջուեցաւ և անգործադրելի մնաց, ա՛յդ գրեթէ մեզ Հայոցս ընաւ վերաբերութիւն չունէր, այլ միայն պուլղարական ուրիշ քրիստոնեայ ազգաց ծայրայեղ ընթացքն ստիպած էր զիշխանութիւնն՝ մի այդպիսի օրէնք ստեղծել․ Եւ եթէ երբեք գործադրուէր իսկ այդ օրէնք, Հայոց համար դարձեալ մի զիջումն պիտի լինէր յայտմ մասին, ինչպէս եղած է, պէտք է խոստովանիլ, ուրիշ շատ պարագայից մէջ ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մեծաւ հաճութեամբ կը հրատարակեմք՝ Հիւանդանոցի գլուսենեկէն մեզ հաղորդեալ հետագայ Օրագրութիւններն ։

Թիւ օրագրութեան 55,
24 Փետր․ 1894

Ամսոյս 22 ին ընդունուած Աքիֆ Օսման Պէյ անուն արկածեալ դպրոցական տղուն վրայ հարկ եղած վիրաբուժական գործողութիւնն կատարելոյ համար, Նորին կայսերական Վեհափառութեան իրադէով այսօր ժամը 5 ին հիւանդանոցս եկան Եըլտըզի հիւանդանոցի օբէրաթէօր Տօգթօր Նուրէտտին պէյ, Կիւմիւշ սույի հիւանդանոցի օբէրաթէօր Տօգթ․ Նազիմ պէյ, հիւանդին քեռայրը Տօգթ․ Նուրի պէյ, և ոստիկանութեան կողմանէ Տօգթ․ Սիմոն էֆ․ որոց հետ հաստատութեանս բժշկական մարմինն ամբողջ խորհրդակցութիւն կատարելէ յետոյ, հիւանդին վրայ հարկ եղած վիրաբուժական գործողութիւնը ամենայն յաջողութեամբ կատարուեցաւ Տօգթ․ Եաղուպեան էֆէնտիի ձեռօք, ի ներկայութեան վերոյիշեալ բժշկաց․ Հիւանդին վիճակը առ այժմ լաւ է ։

Յետ գործողութեան՝ յիշեալ բըժիշկք, հիւանդարանի բոլոր սրահները մի առ մի շրջագայելով, գըտնըուած կարգապահութենէն և մաքրութենէն յոյժ գոհ մնալով, իրենց հետևեալ գրաւոր շնորհակալութիւնն յայտնեցին առ պատուարժան Հոգաբարձութիւնն ։

« Պու կիւն պա իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Թաճտարի, Ֆաթիհ Րիւշտիյէի ասքէրիյէսի շակիրտանընտան օլուպ գազազէտէ օլարագ, Նէտիգուլէ խարիճինտէ վագը էյմէնի խասթախանէսինէ եաթըրըլմըշ օլան Աքիֆ պէյէ իճրա խոլընճագ ամէլիյաթտա հազըր պուլունմագ իւզրէ մէզքիւր խասթախանէյէ կէլտիք, իֆայի վազիֆէտէն սօնրա, խասթախանէնին տախիլ վէ խարիճինի կէզէրէք նէզաֆէթ ու թէհարէթ պիր սուրէթը մուքէմմէլէտէ օլտըղը կէօրիւլմիւշ, խասթէկեանըն էմրը թէշխիսը վէ թէտավիլէրի խուսուսընտա ուլուն աթըպպա թարաֆընտան իպրազ խոլընան տըգգաթ վէ իհթիմամ պի հաքքըն շայանը թագտիր ու մէմնունիյէթ պուլընտըղը վէ օբէրաթէօրընըն իճրա ամէլիյաթտա օլան մէլէքէ ու մէհարէթի վէ ամէլիյաթ խըլէմի օլտըղը խասթալըքլարընտա մուաֆֆագիյէթինի իշպաթ էյլէր սիքրան վէ թէպրիք պուլունուր․ Պինաէն ալէյհ մումաիլէյհ Աքիֆ պէյին գազազէտէ օլարագ խասթախանէյէ վիրուտի էսնասընտա նէզաքէթձի պուլունան Գաբրիէլ Նահապետեան վէ Ղազարոս Պալեան էֆէնտիլէր Թարաֆլըրընտէն խոլէն թէտաւիր վէ թէտավիլի Փէննիյէսի ու քէմալիւք խոլմուշ օլտըղը, իքի կիւնտէն պէրու ճէրիհալէրինտէ ճիւզվի տէրէճէտէ պիլէ ալամէթի թէֆէսսիւս կէօրիւլէմէմէսինտէն միւսթաքիլ պուլունմուշ օլտըղընը թաստիգէն իշպու մահզըր թէնզիմ խըլընտը․

Ֆի 24 շուպաթ 309 ․

Կիւմիւշ սույը խասթախանէսի օբէրաթէօրը գօլ աղասը Նազիմ
Եըլտըզ խասթախանէսի օբէրաթէօրը պինպաշը Նուրէտտին
իքինճի Ֆըրգայի հիւմայիւնէ մէնսուպ աթէօրինճիւ ալայը սիվարի թապիպ գայմագամ Նուրի

« Ֆաթիհ Րիւշտիյէի ասքէրիյէսի շակիրտանընտան օլուպ գազազէտէ օլան Աքիֆ պէյէ իճրա խոլընան ամէլիյաթ էսնասընտա խասթախանէյէ պուլունարագ օբէրաթէօր Թարաֆընտան խոլէն ամէլիյաթ իլհագը շայան թագտիր վէ մէմնունիյէթի պուլընտըղը, վէ տիկէր աթըպպանըն տախի իֆայի վազիֆէտէ տըգգաթ վէ իհթիմամլէրի այրուճա շայանը թագտիր տիր ․

Ֆի 24 շուպաթ 309 ․

Պապը Ջամթիյէ աթըպպասընտան
Սիմոն

Թիւ օրագրութեան 59,
28 Փետր․ 1894

« Եըլտըզի հիւանդանոցի Օբէրաթէօր Տօգթ․ Նուրէտտին պէյ, Կիւմիւշ-սույի հիւանդանոցի Օբէրաթէօր Տօգթ․ Նազիմ պէյ և արկածեալ Աքիֆ պէյ հիւանդին քեռայրը Տօգթ․ Նուրի պէյ՝ այսօր հիւանդանոցս գալով, յիշեալ հիւանդին վիճակը քննեցին և մեր բժշկական մարմնոյն հետ անոր դարմանին համար հարկ եղածն կատարեցին․ Յիշեալ տօգթէօրներն ի մասնաւորի արանց որբանոցն ալ այցելեցին՝ ուր տղայք Վեհափառ Կայսեր ձօնեալ մաղթանք մը երգեցին, զոր ներկայք յոտնկայս ունկնդրելէ յետոյ՝ տղայոց « Բատիշահըմ չօգ եաշա » աղաղակներն ծափահարութեամբ ողջունեցին․ « Այս առթիւ՝ իրենց խորին շնորհակալութիւնն յայտնելով առ Պատ․ Հոգաբարձութիւնն, և մաղթանքին մէկ օրինակն ալ իրենց փափաքանաց համաձայն ստանալով մեկնեցան․ »

— Կրօնական ու Քաղաքական ժողովք չորեքշաբթի խառն նիստ ընելով՝ գլխաւորաբար Հիւանդանոցի խնդրով զբաղեցան․ Հիւանդանոցի բժշկական ճիւղին վերայ վերջերս տեղի ունեցած տարաձայնութեանց առթիւ Հոգաբարձութիւնը խմբովին հրաժարած ըլլալով, ներկայացաւ ժողովին, որ գոհութեամբ տեղեկացաւ բըժիշկ անդամոց բացատրութիւններէն թէ Հիւանդանոցի բժշկական ճիւղը չգտնուիր ա՛յն տխուր վիճակին մէջ, ուր կը միտէին ցոյց տալ նոյն տարաձայնութիւնները․ և թէ՝ բարեկարգութեան կարօտ կէտեր կան թէպէտ, սակայն յոյժ լաւ տնօրինութիւնք ևս եղած են․ Ժողովն այս տեղեկութեանց վերայ իւր գոհունակութիւնը յայտնելով հոգաբարձութեան անդամոց, քաջալերեց և հրաւէր կարդաց անոնց՝ ա՛յն հաստատութեան օգտին համար շարունակել իրենց փութաջան աշխատութիւնը, բաղձայեալ բարեկարգութիւններն ի կատար ածելու համար, սահմանելու կարևոր միջոցներն և գործադրելու իրենց ձեռնհասութեան սահմանին մէջ, դիմելով ի հարկին Վարչութեան որոշման և աջակցութեան այն խնդիրներուն համար, զորս վեր համարին իրենց իրաւասութենէն․ Ժողովը յանձնարարեց նաև հոգաբարձութեան պակաս անդամոց տեղ նոր ընտրութիւն կատարելու համար ընտրելիներ ներկայացնել․ Այս առթիւ Հիւանդանոցի մէջ պաշտօնավարող Տր․ Եաղուպեան և Տր․ Նահապետեան էֆէնտիներն ևս ըստ հրաւիրանաց ներկայացած ըլլալով, ժողովը գովեց իրենց պաշտօնավարութեան առեն և ի մասնաւորի վերջին համաճարակին առեն մատուցած ծառայութիւններն, և գոհունակութիւն յայտնեց, զգացնելով միանգամայն թէ հիւանդանոցի բոլոր պաշտօնէից ինչպէս նաև բժշկաց հրաժարման և ընտրութեան վերաբերեալ խնդիրները Հոգաբարձութեան ձեռնհասութեան կը պատկանի որոշել․

— Ըստ յանձնարարութեան Պիզայի վարժարանի նորահաստատ Թանգարանի ընկերութեան, շընորհակալութիւն կը մատուցանեմք Թանգարանին ի նպաստ նըւիրատուաց, և կը յուսամք որ ուրիշ կրթասէր անձինք ալ կը հաճին քաջալերել յիշեալ գիւղաքաղաքի ուսանողներն, նուիրելով դասագիրքեր և այլ օգտակար գիրքեր ․

— Տփղիսի Առաջնորդ կարգեցաւ՝ Աժտէրխանի նախորդ Առաջնորդ Գեր․ Տ․ Գէորգ եպիսկոպոս Սուրէնեանց ․

— Ատրպատականի Առաջնորդ Գեր․ Տ․ Սուքիաս եպիսկոպոս Պարզեանց՝ Յունուարի 21 ին, ի Դավրէժ Բարձր․ Դահաժառանգին ներկայացեր է՝ տեղւոյն ազգային երևելիներէն Մասուր Խանի առաջնորդութեամբ ․

— Ի Տփղիս․ Ա․ Գ․ Տէր Ասատուրեան 500 րուպլի աւանդեր է տեղւոյն քաղաքապետութեան սնտուկին, պայմանաւ որ երբ Կովկասու մէջ համալսարան մը հաստատուի, այդ գումարին տոկոսն յատկանայ Հայ ուսանողաց ուսման, և ուսանողաց ընտրութեան առեն Նախեցի տղայոց առաջնութիւն տրուի․ Առ այժմ համալսարան չկայ Կովկասու մէջ․

— Պանտրմայի առաջնորդական տեղապահ Արժ․ Տ․ Յովսէփ վարդապետ Այվազեան՝ քանի մ'օրէ հետէ մայրաքաղաքս կը գտնուի ․

— Պիլէճիկի առաջնորդ Արժ․ Տ․ Մովսէս վարդապետ Կէօմիւրճեան՝ որ վիճակին թեմերը կայցելէր ժամանակէ մը հետէ, ի մօտոյ մայրաքաղաքս կուգայ Պրուսայի ճանապարհաւ ․

— Գումգաբուի մայր եկեղեցւոյ Թաղական խորհրդոյ պաշտօնավարութեան շրջանն աւարտած լինելով՝ Նոր ընտրութեան կատարուելու է յառաջիկայ [illegible] ․

— Բերայի Ս․ Երրորդութեան եկեղեցւոյ աւագերէց Արժ․ Տ․ Յովհաննէս Միկեան կը հրաժարի աւագերէցութեան պաշտօնէ ․

— Կրօնական ժողովն Փարիզի Հայոց հոգևոր հովուութեան համար կառաջարկէ Բերայի քահանաներէն Սրպեան Տ. Կոմիտասն, և Մարսիլիոյ Հայոց հովուութեան համար՝ Իւթիւճեան Տ. Սահակ քահանայն, որ յառաջագոյն գտնըւած է անդ սոյն պաշտօնով։ Խառն ժողովն առաջիկայ նստին մէջ կուտայ վերջին որոշումն։

— Թուրնօ-Սէվէրինի (Ռումանիա) օսմանեան հիւպատոս Ստեփան էֆէնտի Զայեան՝ որ քանի մը ամսէ հետէ հիւանդացած էր, վերջապէս չկրնալով բժշկութիւն գտնել, մեռեր է յիշեալ քաղաքի մէջ ի հասակի 45 ամաց։ Հանգուցեալն Կ. Պոլսոյ մէջ ալ պաշտօններ վարած էր, և իւր քաղցրաբարոյութեամբ սիրելի հանդիսացած։

— Ուսումնական խորհուրդն վերջին նստին մէջ հաստատեց Խարբերդի Ուսումնական խորհրդոյ ընտրութիւնն, որոյ անդամք են Արփիարեան Փիլիպպոս՝ Ատենապետ, Ուզունեան Կարապետ՝ Ատենադպիր, Սիմոնեան Յակոբ, Յարութիւնեան Յովհաննէս, Թօթվայեան Պօղոս, Ճափքրեան Կարապետ և Գազանճեան Յակոբ էֆէնտիներն։

— Օրթագիւղի վարժարանաց ի նպաստ ընտանեկան պարահանդէսի հասոյթն՝ 220 լիրայի չափ եղեր է։

— Երուսաղէմայ պատրիարքական փոխանորդի օգնական Սրժ. Տ. Գէորգ վարդապետ Եբէցեան՝ անցեալ ուրբաթ օր մայրաքաղաքս վերադարձաւ Երուսաղէմ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ճաբոնի կայսեր հօրեղբօրորդի Փորոհիթօ Գոմացու իշխանն՝ հինգշաբթի Օգոստ. Սուլթանի ներկայանալով ի ներկայութեան Բարձր. Մեծ Եպարքոսի, արտաքին գործոց նախարարի և պալատական աւագանւոյն, շնորհակալութիւն մատոյց վայելած շքեղ մեծարանացն համար, և երեկոյին մեկնեցաւ։

— Տօվային զինուորութեան հիւանդանոցի բժշկապետ Համիտ, և օժանդակ բժիշկներէն Հագգը Շինասի պէյերն՝ կայսերական հրամանաւ Գերմանիա պիտի երթան բժշկական արուեստի ուսումն կատարելագործելու համար։

— Օգոստ. Սուլթանն՝ ի Վոսփոր Պէպէք՝ վախճանեալ Ալի փաշայի ծովեզերեայ ապարանքն ընծայեց՝ Եգիպտոսի Խտիւ Բարձր. Ապպաս Հիլմի փաշայի։

— Ռումէլի-Հիսարի Րօպէրթ Գոլէճի ուսուցիչք և ուսանողք նուագահանդէս մը կատարեր են՝ ի նպաստ կարօտելոց գիւղին։

— Կ. Պոլիս Էթ-Մէյտանը Ջուլհայ Յակոբի խանութն երթալով մարդ մը երկուշաբթի, Սալմաթոմրուգ գտնուող հացագործի մը կողմանէ կտաւեղէնոց օրինակներ կուզէ։ Յակոբ ուզածները կուտայ գործաւորաց միոյն, և այդ մարդուն հետ կուղարկէ։ Ճանբան մարդը «ապարանք մը պիտի հանդիպիմ» ըսելով գործաւորին կը պատուիրէ կամաց կամաց երթալ, և նա այդպէս կը հասնի Սալմաթոմրուգ, և բոլոր փնտռելը կը չըէ և զարմանօք կիմանայ որ ո՛չ ոք կերպաս ուզած չէ։ Խանութը կը վերադառնայ, անդ կիմանայ որ մարդն իրմէ բաժնուեր և Էթ-Մէյտանը վերադառնալով, Յակոբէն 4 ծրար կերպաս առեր, և դրամն ղրկելու խոստմամբ խոյս տուեր է։ Յակոբ խուզարկելով՝ վերջապէս լսեր է թէ կերպասներն վաճառուած են ի Գասըմ-փաշա պարսկի մը։ Ոստիկանութեան դիմելով՝ յաջողեր է ստանալ զայնս։

— Ալիշան անուն մարդ մը՝ որ կինն ու դուստրն սպաններ, և ոճիրն ծածկելու դիտմամբ մայրաքաղաքս եկեր և ժանտարմա եղեր է, - վերջապէս յայտնուեր բռնուեր է։

— Կարնոյ նորընտիր կուսակալ Հագգը փաշա ի պաշտօնավայրն հասեր է։

— Այտընի նահանգի մէջ բացուելիք տիպար-ագարակի գետինն որոշելու համար՝ երկրագործական պաշտօնեաներէն Զախարի էֆէնտի ղրկուեր է։

— Պէրութ հասեր է Գերմանիոյ կայսրուհւոյն եղբայրն՝ Շլէզվիկ-Հօլշթէյնի դուքսն, և անտի պիտի ելնէ շրջագայիլ Սուրիոյ կողմերն։

— Կրետէի մէջ ուժգին փոթորիկ մը պատահելով՝ Սփաքիոյ Լիթրոս նաւահանգստին մէջ խարըսխեալ նաւ մը ընկղմեր, և նաւաստիք մազապուր ճողոպրեր են։

— Զաֆրանպօլուի մէջ քանի մ'օր յառաջ հրդեհ պատահեր, և Եուսուֆ անուն անձ մը աղջիկն բոցակէզ եղեր մեռեր է։

— Եսկիշէհիր գաւառակի Գալյադ գիւղի մէջ Եօմէր և Հաճի Ահմէտ կռուի բռնուելով՝ Հաճի Ահմէտ սպանուեր է։

— Տրապիզոնի նահանգի Ճէնտի գիւղի մէջ Հաճի Մուսթաֆայի տան ծխնելոյզէն յարդանոցն կայծ ցատկելով՝ բոցբոցեր, բոլոր տունն յանկարծ բոցերով պատեր, Մուսթաֆայի 12 տարեկան մանչ և 5 տարեկան աղջիկ զաւակներն այրեր մեռեր, և հրդեհն ճարակելով՝ ուրիշ երեք բնակարանք ալ յաճիւն դարձեր են։

— Գարահիսարի Դապազը լծաղի մէջ Տօսան Հաճի Ալի անուն անձին տունը նախորդ ամսոյ 12ին գիշերը երեք անծանօթ մարդիկ մտնելով, բաղում դրամ՝ գոհարեղէն և այլն առեր փախեր են։ Հաճի Ալի գործով մը բացակայ է, և տանը մէջ միայն կինն ու սպասաւորն կան եղեր։ Առ այժմ 20 հոգի բռնուած են իբր կասկածելիք։

— Էրթօղրուլի նախնական դատարանի անդամ Սարքեան Օննիկ էֆէնտի դատի ենթարկուեր է՝ իւր դեղագրովք ստուգուելով որ բժշկական արուեստով ալ կըզբաղի առանց վկայագիր ունենալու։

— Գարասիի կառավարիչ Իպրահիմ Սարըմ պէյի դէմ զըրպարտութիւն ընող անձերէն Խալիլ էֆէնտի, որ տեղւոյն նախնական դատարանի օգնական անդամ էր, պաշտօնազուրկ եղաւ և դատի ենթարկեցաւ։

— Հալէպի մէջ, մսին գնոյն բարձրանալուն պատճառաւ, ոչխարի արտածութիւնն արգելուեր է միամսեայ պայմանաժամու։

— Մէքքէի Շէրիֆն և տեղւոյն երևելեաց ոմանք շոգենաւային ընկերութիւն մը կը կազմեն։ Նախ 5-6 շոգենաւ պիտի գնեն՝ Պաղտատի, Պասրայի, և Միջերկրականի ու Սև ծովու օսմանեան նաւահանգիստներէն ուխտաւորներ փոխադրելու համար։

— Նիկոմիդիոյ Կէյվէ գաւառակի Գայմագամ Ալի Պէհճէթ պէյ՝ որ, ինչպէս յայտնի է, օրինաց հակառակ մարդ բանտարկելուն համար ամբաստանեալ է, ի մօտոյ պիտի դատուի, և նորա պաշտօնը փոխանորդաբար պիտի վարէ Շէյխլէր գիւղախմբի Միւտիր Ալի Րէֆիգ պէյ։

* * *

Պատուանշան, Աստիճան, Պաշտօն եւ Պարգեւ

Ուլայի առաջին աստիճան՝ պետական խորհրդոյ անդամներէն Սաֆվէթի պէյի։ - Ուլայի երկրորդ աստիճան՝ Սապահ լրագրի արտօնատէր Նագաշեան Միհրան էֆէնտիի։ - Սանիյէ Միւթէմայիզի աստիճան՝ Պիթլիսի նահանգի Մէքթուպճը Սամի էֆէնտիի։ - Այտընի նահանգի Մէնէմէն գաւառակի Գայմագամ կարգեցաւ՝ Հիւսնի-մանսուրի Գայմագամ Ահմէտ Րէշիտ պէյ։ - Հիւսնի-մանսուրի Գայմագամ անուանեցաւ Սունկուրլըի Գայմագամ Րայիֆ էֆէնտի։ - Սունկուրլըի Գայմագամ անուանեցաւ Պէքշէհրի Գայմագամ Օսման Հիճապի էֆէնտի։ - Երկրորդ աստիճանի Շէֆգաթ՝ Պէրութի երևելիներէն Ճօրճի Սարրաֆ էֆէնտիի ամուսնոյն։ - Միրալայի աստիճան՝ ծովային արուեստից գնդին բժիշկ Կիւլլապ պէյի։ - Երկրորդ աստիճանի Օսմանիյէ՝ օտար լրագրութեան տնօրէն Սէֆէրեան Նշան էֆէնտիի։ - Կրթական ժողովոյ անդամ կարգեցաւ՝ Սթանպօլի Միւֆթի Սիւլէյման Սըրրի էֆէնտի։ - Ականակուռ Օսմանիյէ պատուանշան՝ Ճաբոնի կայսեր հօրեղբօրորդի Գոմացու իշխանի։ - Չորրորդ աստիճանի Օսմանիյէ՝ Պուլղար էկզարքարանի գործակատար Նորզաքի էֆէնտիի։ -Չորրորդ աստիճանի Մէճիտիյէ՝ Հէրէքէի գործարանի մարզիչներէն Մկրտիչ էֆէնտիի։ Հինգերորդ աստիճանի Մէճիտիյէ՝ Հաճնոյ նախնական դատարանի անդամներէն Փոլատեան Գրիգոր էֆէնտիի։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Կ. Պոլիս 5 Մարտ 1894

Օսմանեան Բոնսոլիտէ . . .	26- 1
Ռումէլիի Երկաթուղի Թրանգ	107-50
Թրամուէյ	Լ. Օ. 562-
Օսմանեան լիրան 100 դրուշէն	
Մէճիտիյէ	108-
Մէթալիք	96-
Հինգնոց	101-
Վեցնոց	102-20
Ռուսլի Թղթադրամ . .	8-
Թափլիէ	12-
Ռուսիոյ Րուբլ	89-35
Գաղղիական լիրա . . .	87-15
Անգլիական »	110 7
Գրիվից	51-15

ՏՕՔԹՕՐ Ա. ԴԱՐԱԴԱՃ
Գում-գաբու, Հիսար-ցիպի
թիւ 132
Մասնաւոր դարման և բուժումն ծննդաբեր կանանց հիւանդութեանց (լօհուսա հասթալըղը)։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

= Դարձեալ զրոյց կայ թէ Գերմանիոյ նախարարապետ կոմս Գափրիվի կը հրաժարի։ Մինչև ցարդ քանիցս հրատարակուեցաւ այս զրոյցն, բայց չհաստատուեցաւ։ Կոմս Գափրիվի այժմ չըգտնուիր մեծ դժուարութեան մը մէջ, որպէս երբեմն կը գտնուէր։ Ռուսիոյ հետ առևտրական դաշնադրութեան մը հաստատութիւնն՝ իւր յաջողութեանց մեծագոյնն կը համարուի, թո՛ղ կայսեր առ ինքն ունեցած մեծ սէրն ու համակրանքն, զոր լիովին կը վայելէ զանազան առիթներով։

= Իտալիոյ Մէսինա քաղաքէ գրուած է թէ՝ Մոնթէքամի լեռնէն մեծ ժայռ մը բրդելով և գլելով ստորոտն գտնուած Բաչանա գիւղին վերայ ինկեր, բընակարանաց մեծ մասն քանդեր և բնակչաց մեծ մասն կոտորեր է։

= Ի Լիզպոն յանձնաժողով մը կազմուեր է՝ Փորթուգալի և Անգլիոյ կառավարութեանց մէջ թըղթատարութեան համար վերելած անհամաձայնութեան վերջ տալու նպատակաւ։

= Անգլիոյ մէջ նախարարապետին փոփոխութեան վերայ դարձեալ յերևան ելած է ծովային զօրութիւնն աւելցնելու խնդիրն։ Կը կարծուի թէ այս տարի մեծ գումար մը պիտի որոշուի այս նպատակաւ։

= Եգիպտոսի իշխանութիւնն հրապարակաւ ի նուազուրդ գրած է՝ երկրին մէջ շինուելիք երկաթուղեաց շինութեան գործն։

= Եգիպտոսի իշխանութիւնն՝ որպէս ուրիշ երկրաց, նոյնպէս Պետրպուրկի թանգարանին ընծայեց բաղում հնութիւններ. - 6 սնտուկ մումիա և մէկ սնտուկ կոկորդիլոսի մումիաներ։

= Ըստ վերջին վիճակագրութեան՝ Պուլղարիոյ բնակչաց թիւն է 3305458։ Վեց տարի յառաջ՝ 3154375։ Հետևաբար՝ այդ չափ ժամանակի մէջ 151000 հոգի աւելցած է։ Այս բնակչաց 1688688ը՝ արու, և մնացեալք՝ էգ են։

= Գաղղիոյ նախարարապետ Պ. Գազիմիր Բէրիէ՝ որ հիւանդացած էր, ապաքիներ և պաշտօնը վարել սկսեր է։

= Ի Հոլանտա, բողոքական երէց մը ատրճանակաւ սպաններ է իւր մանկամարդ սպասուհին՝ ամսաթոշակները վճարելու պատրուակաւ սենեակը կոչելով։ Երէցն սիրահարած է եղեր սպասուհւոյն։ Բովանդակ երկրին մէջ շատ ծանր տպաւորութիւն ըրեր է երէցին այս խժդժական ոճրագործութիւնն։

= Գաղղիոյ Արէնվիլ քաղաքի մերձակայ Շարթրէօզ գիւղի Սէն-Բիէր եկեղեցւոյ երէցին սենեկին մէջ՝ սպանեալ գտնուեր են երէցին սպասուհի աղջիկ մը և ուրիշ կին մը։ Գողերն 10000 փրանք առեր փախեր են։

= Ի Ռուսիա, Նէտէլիա անուն լրագրի խմբագրապետ և կայսերական պալատան խորհրդականներէն Վլաչէսլավ Ալէքսանդրովիչ Կայտէպուռոֆ ինքզինքն սիյանիւր տը բօթասիւմով թունաւորեր սպաններ է։ Քիչ ժամանակէ հետէ կը գտնուէր յիշեալ լրագրի խմբագրապետական պաշտօնին մէջ իւր եղբօր տեղ, որ վերջերս մեռաւ։ Կը կարծուի թէ՝ անձնասպան եղած է եղբօրն մահուան վերայ զգացած սաստիկ վըշտէն։

= Ի Գերմանիա Ժարմիլլեր անուն բանտապան մը, 103 տարեկան հասակին մէջ մեռեր է, գըրեթէ բոլոր լրագրաց կողմանէ իբրև հինաւուրց պաշտօնեայ հըռչակուելէ և գովուելէ օր մ'ետքը։

= Ամերիկացի Ճօնս անուն մեծահարուստ և ճարտար խաղացող մը այս օրերս Մոնթէ-Գարլօյի աշխարհահռչակ խաղարանին մէջ կը գտնուի, և ամէն գիշեր 140-150 հազար փրանք կը շահի եղեր։

= Ռուսիոյ Նիժնի Նովկորոտ քաղաքի բնիկներէն Զէնօֆ անուն անձ մը՝ որ նաւաշինութեան գործով կըզբաղի եղեր, նկատելով որ կորստական վիճակի մէջ կը գտնուի, փախեր անյայտացեր է։ Պարտատէրք, ի բացակայութեան նորին, ի դատարան դիմելով, հաշիւները քննուեր, պահանջքները գտնուեր, և պարտքերն ու դատական ծախքերն վճարուելէ ետքը՝ զարմանօք տեսնուեր է որ 100000 րուպլի կը մնայ փախըստեայ վաճառականին։ Խեղճը տոմար ու հաշիւ չունենալուն պատճառաւ կարծեր է թէ՝ իւր գործերն անյաջող վիճակի մէջ են և ինքն պարտապան է։

= Լոնտոնի գաղղիական վախճանեալ դեսպան Վատինկթոնի ընչից մէջ գտնուեր է հին դըրամոց հաւաքածոյ մը, 500 հազար փրանքի արժէքով։

= Անվէրսի և Նիւ-Եօրքի մէջ երթևեկող Աբոլոն անուն շոգենաւն ընկղմեր, և նաւաստիներէն ու ուղևորներէն 50 հոգի անդընդասոյզ եղեր են։

= Դքսուհի Պիւքինկամ անուն անգլիացի ազնուական տիկինն՝ որ Ռուսաստան ուղևորած էր կարօտելոց նպաստելու դիտաւորութեամբ, երկու տիկնանց՝ քարտուղարի մը և երկու սպասաւորաց հետ Կովկասու բովանդակ նահանգն շրջագայելէ ետքը՝ Տիֆլիզ, Հարգօֆ և Մոսկուա քաղաքաց ճանապարհաւ Պետրպուրկ գնացեր է։ Ժամանակ մը անդ մնալէ ետքը, Սիպերիա պիտի երթայ և աքսորելոց բնակավայր Սագալին կղզին ալ պիտի այցելէ։ Տիկինն մեծահարուստ է, և ամէն տեղ կարևոր գումարներ բաշխած է աղքատաց և կարօտելոց։

= Անգլիոյ թագուհին երեկ առաւօտ Ֆլօրէնցա ժամանեց, երկաթուղւոյ կայարանէն ընդառաջ ելան Հռոմայ անգլիական դեսպանն և Իտալիոյ արքային կողմանէ բարձրաստիճան անձինք։

= Վիէննայի ռուսական դեսպան Լօպանօֆ իշխանն Պետրպուրկ կոչուեր, և երէկ ուղևորեր է։

= Փարիզի անգլիական դեսպան Լորտ Տըֆըրին՝ Լոնտոն գնացեր է։

= Սպանիոյ մայրաքաղաքին մէջ բողոքական մատուռ մը շինուեր է հրամանաւ կառավարութեան, բայց երկար ժամանակ թոյլ չէ տրուեր է արարողութիւն կատարել։ Վերջին օրերս թէպէտ նախարարապետն թոյլատրեր է, սակայն հռոմէական տիկնայց ու եկեղեցականաց բողոքներուն վերայ՝ կառավարիչն փակել տուեր է մատուռին դուռն, առարկելով

Թէ՝ երկրին օրէնքն միայն հռոմէական կրօնքին կը ներէ կրօնական արտաքին ցոյցեր ընել։ Հետեւաբար բողոքականք սկսեր են մասուռը մնել մատրան յարակից շէնքերէն, որոց մին՝ բողոքական երէցին բնակարանն, և միւսն՝ բողոքականաց վարժարան է եղեր։ Կըսուի թէ ուրիշ բողոքական մատրան մը դուռն ալ փակեալ կը մնայ։

= Անգղիոյ խորհրդարանը բացուեցաւ։ Թագուհւոյն ճառն կը յայտարարէ թէ՝ Անգլիոյ յարաբերութիւնք խաղաղասիրական են ամէն տէրութեանց հետ, նաւային զօրութիւնն պիտի աւելնայ, և Իրլանտիոյ վիճակն բարեկարգ է։

= Փարիզի անգղիական դեսպանն հացկերութի սեղանի մը վրայ ճառախօսելու ատեն ըսեր է թէ՝ Անգղիա խաղաղութեան կը ցանկայ, և խաղաղութիւնն այս տարի աւելի ապահովեալ է քան անցեալ տարի։

= Ռուսիոյ կայսրն ներկայ գտնուեր է՝ գերմանական դեսպանատան պարահանդէսին։

= Լուր կայ թէ՝ մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ, որ Պետրպուրկ կոչուած է, արտաքին գործոց նախարար Պ. Կիրսի պիտի յաջորդէ։

= Կալկաթայէ հեռագրեալ է թէ՝ անգղիական զօրախումբ մը, որ Ապու ցեղի վրայ ղրկուած էր, երկօրեայ կռուէ ետքը դառնալ ստիպուեցաւ, և 30 զօրաց գումարտակ մը բոլորովին յաղթըուեցաւ։

= Ի Գերմանիա Տօլ անուն դերձակ մը զինուորական նախարարին ծանուցեր է թէ՝ գնդակի դիմացող լանջապանակի և նոր փամփուշտի գիւտեր ըրած է, որք եթէ ընդունուին բանակին մէջ, տարեկան 4-500 հազար ոսկիի խնայութիւն պիտի լինի։

= Պուլկարայի բարձրաստիճան պաշտօնատարաց բազումք Լեմիրէն հրաման խնդրեր են՝ իւրեանց զաւակներն Պետրպուրկի քաղաքական և զինուորական վարժարաններն ղրկելու համար։

= Իտալիայէ, 1885 է մինչև 1893, Ամերիկայի զանազան կողմերը գաղթեր են 900000 Իտալացիք։

= Սերպիոյ արքայն, ծննդեան տարեդարձին առթիւ, քանի մը գնդապետաց՝ զօրապետութեան աստիճան, և նախարարապետին և այլ բարձրաստիճան պաշտօնատարաց՝ պատուանշաններ բաշխեր է։

= Անգղիոյ Բոյկիօ գիւղաքաղաքի մէկ թատրոնին մէջ ներկայացման ատեն հրդեհ պատահելով, 300 հոգի՝ այր և կին՝ մեռեր, և հրդեհն մերձակայքը ճարակելով՝ ուրիշ շէնքեր ալ այրեր են։

= Չինաստանի մերձակայ Թիպէթի մէջ ուժգին գետնաշարժ մը պատահելով՝ 74 լամայք (չին կրօնաւորք) և ժողովրդէն 134 հոգի փլատակաց ներքև մեռեր և բազումք վիրաւորուեր են։ Հիւեղղուան բռնուած տեղը 17դ դարու մէջ կառուցեալ Տալայ-Լամայ անուն վանատուն մը հիմնայատակ եղեր, և աւերակաց ներքևէն գտեր են Եունկ-Զինկ կայսեր նուիրած 9 ոսկի կուռք և 100 ի չափ պղնձեայ պատկեր։

= Ի Լոնտոն մասնախումբ մը կազմուած է կիներէ, պատերազմի դաշտին վրայ վիրաւորները խնամելու համար կանանց խումբ մը պատրաստելու նպատակաւ։ Սոքա, հիւանդապահութեան և վիրաբուժութեան դասեր պիտի ուսանին՝ նաև սուր և հրացան գործածել։

= Լոնտոնի գաւառական ժողովն որոշեր է՝ այսուհետև կիւրակէ օրերը բոլոր թանգարանները բանալ ժողովրդեան համար։

= Ի Պրիւսէլ երկաթուղեաց վերատեսչութեան պաշտօնատունն այրեր, և մեծ վնաս եղեր է։

= Սինկափուրի (Հնդկաստան) բացերն, երկու շոգենաւք անգղիական ու չինական դրօշակօք՝ ընդհարեր, երկուքն ալ ընկղմեր, և 143 ուղևորք անդնդասոյզ եղեր են։

= Գերմանիոյ ազգային ժողովը ընդուներ և վաւերացուցեր է՝ ընդ մէջ Ռուսիոյ և Գերմանիոյ հաստատեալ առևտրական դաշնադրութիւնն։

ԱՅԼԵՒԱՅԼՔ

×× **Ոտից զարշահոտ քրտինքը։** - Կրկնակի նեղիչ է այս վիճակը։ Նախ՝ մորթին կակղանալուն պատճառաւ տեսակ տեսակ սկրդուքներու և ցրտառութեանց կենթարկուի ոտքը։ Երկրորդ՝ մերձակայք այդ գէշ հոտէն զզուանք կըզգան։ Այսու ամենայնիւ՝ այս քրտինքն իբրև օգտակար խօթութիւն մը նկատել պէտք է, և ո՛չ թէ արգելելի հիւանդութիւն մը. վասնզի եթէ ո՛ր և իցէ միջոցով այդ քրտինքը դադրի, յոյժ վըտանգաւոր հիւանդութեանց տեղի կը տրուի։ Ուստի այդ քրտինքը ցամքեցունելու համար ասոր անոր ցուցած դեղերը գործածելէ ետ կենալով՝ ջանալու է հոտն արգելուլ. և այդ ալ՝ հետևեալ միջոցներով։ - Ամէն օր փոփոխել կարենալու համար՝ բուրդէ բայց փափուկ ու հաստ հիւսկով բաւականաչափ գուլպաներ ունենալ. այդ գուլպաներն ալ աճառով կամ մոխրաջուրով չլուալ, այլ՝ պաղ, մաքուր և գաղջ ջրով։ Այդ գուլպաներն հագնելէ յառաջ, ներքին կողմը փոքր ինչ **ասիտ ֆէնիքի** փոշի ցանել, այնպէս որ փոշին հիւսկին մէջ մնայ։ Փորձառութեամբ պիտի վարժուի մարդ թէ օրուան մէջ ոտքին հոտն այլոց անզգալի ընելու համար ո՛րչափ դնելու է։ = **Անթամէջերու** (գոլթուգ-իչի) դարշահոտ քըրտինքին համար ալ օգտակար է այս փոշին։ Այն տիկնայք՝ որք ընկերութեան մը մէջ պիտի գտնուին կամ ամառ ատեն ուղևորութեան պէտք ունին, լաւ կընեն երբ այս փոշիէն լցուած փոքրիկ քսակ մը դնեն իրենց անթամէջերուն մէջ։ Փոշիին պատրաստութիւնը սապէս է. - առ 10 կրամ ասիտ ֆէնիք, 20 կրամ ալքօօլ, սանդի (հաւանի) մը մէջ դիր խառնէ (վասն զի ասիտ ֆէնիքը ալքօօլով միայն կը հալի)։ Սոյն ատեն մէջ խառնէ 200 կրամ Նաշիհ (նշաստա), և զայն լաւ մը խառնելէ ետքը բերանը լաւ գոցուած շիշի մը մէջ դիր ու պահէ։ Այս փոշին յիշեալ պատճառներու համար գործածուելէ զատ, շատ օգտակարապէս կը գործածուի նաև հարսանիքի, կարմրախտի, ծաղիկի, ժանտատենդի, թանչքի պէս տարափոխիկ հիւանդութեանց ատեն հիւանդին անկողնոյ կազմածքը (թաքըմները) ապահովելու համար։ Այդ ատեն բաւ է օրուան մէջ քանի մը անգամ այդ փոշիէն քիչ քիչ սաւանին վերմակին վրայ, միջամանին մէջ, անկողնոյ տակ և մէջտեղ սրսկել կամ ցանել։ Շատ դիւրաւ կարելի է ընտանենալ այս հոտին, որ շատ առողջարար է ո՛չ միայն հիւանդին համար, այլ անոր մօտ գտնուողներն ալ կը պահէ վարակմանէ։ Այս փոշին կարելի է ընդերկար պահել. միայն թէ պէտք է շիշին բերանն ամուր խցել։

×× **Նորանոր դագաղ մը։** - Պետրպուրկէ կը գրեն թէ պարոնայք Սոպոլէվսքի և Ցէմծակիքի կը ջանան մենաշնորհ առնուլ իւրեանց նորահնար դագաղաշինութեան համար։ Սոքա, գիւտին բացատրութեան մէջ, ի մէջ այլոց ըսած են թէ՝ դագաղին երկու մասերն, այսինքն սնտուկն և կափարիչը սառնապատ պիտի լինին, և ննջեցեալին զետեղմանէն անմիջապէս ետքը այնպիսի ամուր կերպով կարելի պիտի ըլլայ գոցել որ՝ դիակը զերծ պիտի մնայ փտելէ և ապականելէ, և եթէ պէտք լինի դագաղը վերստին բանալ՝ փականաց տեղերն տաքցունելով կարելի պիտի լինի։ Նաև դագաղին շուրջն երկաթեայ հիւսուածաթելով շրջանակ մը պիտի գտնուի, որպէս զի ամէն տեսակ ընդհարումէ և շարժումէ անվնաս պահէ զայն։ Գինն աւելի աժան պիտի ըլլայ փայտէ սովորական դագաղներու գինէն։

×× **Աշխարհի ամենեն վիթխարի գիրքը։** - Միացեալ Նահանգաց պատերազմային պատմութեան հրատարակութիւնն՝ որ 21 տարի յառաջ սկսուած է և մինչև ցայսօր դեռ չէ աւարտուած, կը պարունակէ ա՛յն բոլոր պաշտօնական տեղեկագրերն և թղթակցութիւններն՝ որ գրուած են երկու պատերազմիկ կողմերէ։ Սոյն գիրքը կը բաղկանայ 120 հատորներէ, որոց 89 ը արդէն լոյս տեսած են։ Մէն մի հատորի հաստութիւնն է $7^1/_2$ սանթիմեթր, և կը բաղկանայ 10000 երեսներէ։ Գիրքը ամբողջութեամբը պիտի արժէ 100000 ֆրանք։ Երբ ամբողջանայ, 120000 երես պիտի լինի։ Ամերիկեան կառավարութիւնը պիտի վճարէ 12 միլիոն ֆրանք 11000 օրինակի համար։ Բնական է որ մասնաւոր անձ մը անկարող պիտի լինի գնել սոյն գիրքէն, որոյ մէն մի հատորը 6000 ֆրանքէ մինչև 7000 ֆրանքի պիտի վաճառուի։ Այս պատճառաւ է որ միայն 11 հազար օրինակ տըպագրուելով՝ Միացեալ Նահանգաց ամէն քաղաքաց գրադարանի պիտի տրուի մէկ մէկ օրինակ։ Երբ մարդս սոյն ընդարձակ գիրքը կարդայ՝ պիտի շուարի և հիացմամբ պիտի մնայ թէ մարդկութեան մէջ ինչե՛ր եղած են։

×× **Զոյգ մը նոր ականջ։** - Ի Պրիւսէլ երկաթի գործարանի մը վարպետներէն Օկիւսթ Ֆրանց անուն անձը՝ գիշեր մը, արբեցեալ՝ պառկած կը գտնուի փողոցի մը մէջ։ Ոստիկանն անմիջապէս կը փոխադրէ զնա մօտակայ պահակատունն, ուր կային փողոցներէն հաւաքուած ուրիշ մի քանի արբեցողներ ալ և անզգայ վիճակի մէջ տարածուած էին գետնի վըրայ։ Օկիւսթ ևս անկողնոյ մը վրայ կը նետուի։ Ինչպէս ի Ռուսաստան նոյնպէս և ի Պրիւսէլ մասնաւոր սենեակներ կան ոստիկանական պահակատանց մէջ՝ փողոցները գտնուած արբեցողներու համար։ Օկիւսթ կէս գիշերէ վերջը արթննալով անօթութիւն կըզգայ. գինովութիւնը դեռ տիրած էր իր վրայ. գտնալով մօտակայ ուրիշ արբեցողի, անոր երկու ականջները մէկ բոպէի մէջ ակռաներովը կը բրցունէ և կուտէ. վիրաւորեալը կը փոխադրուի հիւանդանոց։ Հետևեալ առաւօտ Օկիւսթ կարթննայ։ Պահապան ոստիկանն անոր կը պատմէ եղելութիւնն. Օկիւսթ կը խղճահարի՝ անգիտակցաբար գործած յանցանացն համար, և աճապարանօք կը դիմէ հիւանդանոց, և հիւանդէն ներումն կը խնդրէ։ Նոյն պահուն, հիւանդանոցին բժիշկը կը մտնէ և վիրաւորեալին կը մօտենայ. կուզէ իմանալ Օկիւսթի գալուն պատճառը. հիւանդը զՕկիւսթ ցոյց կուտայ բժշկին և իրմէ ներումն խնդրելու համար եկած լինելը կը պատմէ։ Բժիշկն Օկիւսթի կը հարցնէ.

— Պարո՛ն, կուզէ՞ք որ այս մարդուն ականջները դարձեալ տեղը գայ։

— Ո՛հ, պարո՛ն բժիշկ, եթէ հարկ լինի՝ իմ ականջներս կտրել և անոր տալ ամենայն սիրով պատրաստ եմ, կը պատասխանէ Օկիւսթ՝ արտասուալից աչօք։

— Ո՛չ, պարո՛ն, կը յարէ բըժիշկն, ես ձեր ականջներուն չըպիտի դպչիմ. միայն թէ մարմնոյդ վրայէն պիտի կտրեմ երկու ականջի չափ միս, և անոր կորուսած ականջներուն տեղը պիտի դնեմ։ Օկիւսթ կը հաւանի։ Բըժիշկն անոր սրունքէն ականջի ձև կտրելով մաս մը՝ կը կարէ հիւանդին։ Երկուքն ալ՝ վիրաւոր իրարու քով կը պառկին հիւանդանոցի մէջ, և ճիշդ 15 օր վերջը բոլորովին առողջացած դուրս կելնեն հիւանդանոցէն ձեռք ձեռքի տուած։

×× **Նամականիշի անձկուն հաւաքիչ մը։** - Դոյլպօդ անուն պատկերահան մը, դաղղիացի, մեռաւ վերջին օրերս։ Սա բազում տարիներէ ի վեր առաւօտէ մինչև կէս օր, կըզբաղէր միայն նամակադրոշմներու կարգադրութեամբ, որ ամէն տեղերէ իրեն կըղրկուէր։ Եղբայրն՝ որ այս գործով միայն կաշխատէր, կօգնէր կեղծերը ճշմարիտներէն որոշելու համար։ Օր մը Դոյլպօդ որոշելով վաճառել հաւաքածոյն, Անգղիացի մը 400000 ֆրանք գին տուաւ. բայց գնողը վաճառողէն յառաջ մեռած ըլլալով՝ հաւաքածոյն կը գտնուի այժմ Պրիթիշ Միւզէումի մէջ՝ ըստ կտակի հանգուցելոյն։

×× **Գայլի պոչեր։** - Պետերսպուրկի մերձակայ գաւառի մը նահանգային ժողովն որոշած էր 3 րուպլի պարգև տալ մէն մի սպանեալ գայլի համար, և այս պարգևն ստանալու համար բաւ համարիլ գայլի մը պոչ ներկայացունել։ Օրերէ ետքը գաւառին պաշտօնէից մին կասկածիլ կըսկըսի նկատելով որ որսորդ մը երկու ամսուան մէջ երեք հարիւր գայլ սպաննել յաջողած է, և խուզարկելով այդ անձին հետքը, մուշտակի կատարեալ գործարան մը կը գտնէ։ Որսորդն հին մուշտակներէ կը պատրաստէ եղեր գայլի կեղծ պոչեր, և եթէ պաշտօնէին աչալրջութիւնն չլինի, գաւառին սնտուկը պիտի դատարկացունէ եղեր։

×× **Անկողին մը՝ 10000 անգղիական լիրայի։** - Հարուստ Անգղիացի մը՝ որ միևնոյն ատեն Աւստրիոյ կայսեր հետ օթևանած էր ի Մէնթօն, 10000 անգղիական լիրա առաջարկեր է Ն. Կ. Վեհափառութեան՝ պառկած անկողնոյն համար։

×× **Համբոյրի մը գինը։** - Լիլեան Նօտիքա անուն համբաւաւոր երգչուհին, որ վերջերս հրաւիրուած էր ի Նիւ-Եորք, Թաւփիթծա անուն Օրէռային մասնակցելու համար, մինչ Գ. արարուածէն ետքը առ ի հանդիստ թատերաբեմին ետևի խցիկը կը մտնէր, յանկարծ ծերուկ մը գըրկելով զնա՝ արտասուաթոր աչօք համբուրել կուզէ, և կըսէ «Թողէք որ մէյ մը համբուրեմ զձեզ. միակ, աննման, անզուգական էք դուք» - Երգչուհին յոյժ զգածուելով մարդուն արուեստասիրական եռանդէն, երբ մէկ քանի վայրկեան ետքը խցիկը մըտնելով՝ ըստ կանացի սովորութեան, ինքզինքն հայելոյն մէջ տեսնել կուզէ, ափշութեամբ կը տեսնէ որ բեմին վրայ գլուխն ունեցած ադամանդեայ թագն անհետացած է, անշուշտ .... համբոյրէն ետքը։

×× **Ադամանդի առեւտուրն** օրէ օր տարածայման կը բարգաւաճի Անվէրսի մէջ (Պելճիա)։ Ի հարաւային Ափրիկէ՝ Քիմպըրլէյ քաղաքէ Պիւս Դըմբէնի անուն ընկերութեան միջոցաւ շահագործուած ադամանդներէն որ 105 միլիոն ֆրանքի արժէք ունի, կէսէն աւելին Անվէրսի մէջ կը տաշուի կը յղկուի։ 1870 ին Անվէրսի 4 գործարանաց մէջ 200 գործաւորք կային. իսկ այժմ գործարանաց թիւն բարձրացած է մինչև 78, և գործաւորաց թիւն՝ մինչև 4000։ Թէպէտ ադամանդայղկողներուն վարձքը տակաւ կը նուազի, բայց գործաւորք տակաւին դժգոհութիւն չեն յայտներ։ Շաբաթական բարձրագոյն վարձքն 1500 ֆրանք է. իսկ ամենէն ըստորինը՝ 60։ Արդ Անվէրսի մէջ կան 500 ակնավաճառք. 1870ին միայն 5։ Յառաջագոյն ադամանդի առևտուրին հինգ ութերորդը Ամստերտամի մէջ, և երեք ութերորդն՝ Անվէրսի մէջ տեղի կունենար. իսկ արդ գրեթէ 6 ութերորդը Անվէրսի մէջ է։ Այս քաղաքի մէջ ի մօտոյ բացուելիք արուեստահանդէսն՝ տեղացի ակնավաճառաց կողմանէ շքեղ ու թանկագին ադամանդք պիտի զարդարեն։

×× **Աշխատութեան աւուրք մէկ տարւոյ մէջ** քանի՛ են զանազան ազգաց մէջ։ - Ռուսիա ունի մէկ տարւոյն մէջ 267 օր աշխատութեան ըստ օրացուցի. Գանատա՝ 270. Սկովտիա՝ 276. Անգղիա՝ 278. Բորթուկալ՝ 283. Գերմանիա՝ 288. Սպանիա՝ 290. Աւստրիա՝ 295. Իտալիա՝ 298. Պելճիքա՝

Պերճիա և Լիւքսէմպուրկ՝ 300 . Ֆինլանտիա և Պաղղիա՝ 302 . Վիւրթէմպէրկ՝ Զուիցերիա՝ Տանիմարքա և Նորվեկիա՝ 303 . Շըուէտ՝ 304 . Բրուսիա և Իրլանտա՝ 305 . Միացեալ Նահանգք՝ 306 . և Հօլանտա՝ 308 . Աշխատութեան աւուրց շատութիւնն Հունգարիոյ մէջ է, որ է 312 օր . Ինչպէս կը տեսնուի՝ աշխատութեան աւուրց նուազութիւնը ժողովրդեան մը բարօրութեան և իմացական յառաջդիմութեան արդելք չէ . վասն զի, Անգղիա՝ Ռուսիա՝ Հօլանտա և Միացեալ Նահանգք Հունգարիայէ թէ՛ հանճարով և և թէ՛ հարստութեամբ գերիվերոյ են . Գլխաւոր խնդիրն է գիտնալ թէ՝ աշխատութեան օրերը քանի՛ ժամ սահմանել, և ի՞նչպէս աշխատիլ ու աշխատցունել պէտք է.

ՎԵՐՋԻՆ ՃՐԱԳԸ

Յունուար ամսոյ 22 ի առաւօտ Բ... փողոցի տուներէն միոյն վեցերորդ յարկէն հրաշէնի պայթում մը լսուեցաւ . Պառաւ դրացի մը, սարսափահար, փութաց դռնապանին իմացնել, և նա վեր ելնելով ի զուր նոյն յարկին դուռը բաղխելէ ետքը վազեց մօտակայ պահականոցն . Ոստիկանապետը պայթման տեղն երթալով՝ դարբնի մը միջոցաւ դուռը բանալ տուաւ . Սենեկին մէջ սոսկալի տեսարան մը կը ներկայանար աչաց . մանկամարդ կին մը անկողնին վերայ տարածուած էր անշունչ, և նորա մօտ երիտասարդ մը՝ որոյ քունքը ըէվօլվէրի հարուածով մի ծակուած էր . Սեղանին վերայ լայն նամակ մը թողուած էր սա՛ իմաստով.

«22 Յունուար

(չեմ գիտեր՝ ժամը քանի՛ է)

«Երէկ ընդ ամենը տասն և չորս սու (3 դահեկան) մնացած էր տան մէջ . 13 սուով կէս լիտր ապուր, քիչ մը հաց, քիչ մը պանիր և ճրագ մը գնեցի . լամբային մէջ քիչ մը կազ կար . ապուրն անով տաքցուցի . Ալին (կնոջ անունը) և ես ճաշեցինք . անկարող էր նա կլլելու . աղաչեցի որ ճիգ մ'ընէ . հնազանդեցաւ ինձ . կարծես՝ ապուրը լաւ ազդեցութիւն մը ըրաւ նմա . պառկեցաւ դարձեալ.

— «Ես դուրս կելնեմ սիրելի՛ս, ըսի նմա, հանգչէ դու, պիտի երթամ Գ...ը տեսնել. նա միշտ բարեացակամ եղած է ինձ . անշուշտ երեսի վերայ չպիտի թողու զիս . երթամ գրասենեակը, եթէ անդ չգտնեմ, իւր սրճարանը սպասեմ.

— «Պիտի կարենա՞ս յաջողիլ, ըսաւ Ալին :

Բոլոր օրը քաղաքին մէջ շըրջեցայ . Ա...ը տեսայ ի հեռուստ, նա ալ զիս տեսաւ, սակայն ինձ չհանդիպելու համար փողոցը դարձաւ, կառք մը հեծաւ ու գնաց . բարի տղայ մ'է սա . չեմ յուսար որ զիս տեսած ըլլայ . դժբաղդութիւն : Բաղմութեան մէջ մտայ . խել մը անհոգ, անտարբեր մարդիկ կը տեսնէի չորս կողմս . ոմանք խանութներու առջև կանգնած, այլք կերթային ուրիշներն կուգային զբաղեալ, զիս կը հրէին, բայց ես բան մը չէի զգար . Երեկոյին Ս...ի հանդիպեցայ, հարցուց թէ ի՞նչպէս եմ, լաւ ըսի . ուզեց ապսէնթ մը խմցնել. ի՛նչ դառն ծաղրաբանութիւն . մերժեցի . Ահաւասիկ Գ... որ սրճարանին դուռը կը բանայ, զիս տեսաւ, դէպ ինձ եկաւ, թևս մտաւ և ներս տարաւ զիս .

— Գործերն ի՞նչ վիճակի մէջ են խե՛ղճ Մարքս, ըսաւ ինձ .

— Լա՛ւ չեն, պատասխանեցի .

— Այո՛, այո՛, թատերգութիւն, վէպ հեղինակելը շատ աղէկ է, սակայն դժուար ու երկար գործեր են . այսու ամենայնիւ՝ բաղդ պէտք է . . . ստամոքը խոստապահանջ է, այնպէս չէ՞ .

— Ճշմարիտ է, պատասխանեցի, կրնա՞ք այսօր 2-300 տողի չափ յօդուած մը հիւրընկալել ձեր թերթին մէջ.

— Ինչո՞ւ չէ, խե՛ղճ Մարքս, այսօր լրագիրս ամբողջացած է, սակայն վաղը կրնաք 200 տող իմաստալից յօդուած մը բերել.

Ալին ի՞նչպէս է .

— Գէշ վիճակի մէջ է, տէ՛ր իմ, շա՛տ գէշ.

— Խե՛ղճ աղջիկ, ըսաւ : Յետոյ յօդուածին նիւթ մը պատրաստեցինք . Ըմպելեաց դրամն վճարելու համար ոսկի մը տուաւ . սպասաւորն ոսկիին մնացորդն ետ բերաւ, վայրկեան մը սեղանին վերայ թողուց զանոնք . կռիւ մը ծագած էր սրտին մէջ. կըզգայի զայն . ազնիւ բարեկամս չէր համարձակեր այս մնացորդ 15 ֆրանքն իմ կողմս քշելով ըսել.

— Ա՛ռ Մա՛րք, թերհաշիւ մ'է այս՝ յօդուածիդ համար .

Զըսաւ զայս, զիս վիրաւորելէ կը վախնար, և ես դրամին վերայ նայելու համար՝ աչերս ուրիշ տեղ կը յառէի, և կարմրած ըլլալս պահելու համար՝ հազիւ քանի մը կաթիլ պարունակող գաւաթս դէպ ի բերանս ուղղեցի . Այն ատեն դրամներն ժողվեց ծանր ծանր և մերժուածի պէս մէկիկ մէկիկ գրպանը նետեց : Բաժնուեցանք մէկզմէկէ . Նա՝ իւր խղճահարութենէն դըժգոհ, իսկ ես՝ լի երախտագիտութեամբ ա՛յն բարի շարժմանցն համար զոր կը գուշակէի, և միւս կողմէ դառնապէս կը մեղադրէի իմ վատասրտութիւնս կամ գոռոզութիւնս . որովհետև չէի կարող անուշեղէն մը կամ պարզապէս նարինջ մը տանիլ խեղճ Ալինիս .

«Տուն գնացի . երեկոյ էր . մթութիւնը տիրած էր սենեակին մէջ. ճրագը վառեցի . լամբարին մէջ կազ չմնալուն համար չկրցայ առաւօտէ մնացած երկու ումպ ապուրը տաքցնել. Հետևաբար Ալին պաղ խմեց զայն. ես ալ մընացած պատառ մը հացը կերայ . կէտ առ կէտ պատմեցի ինչ որ պատահեցաւ ինձ . պատասխանեց թէ Ա... ին վարմանց վերայ չէր զարմանար . շատ գոհ եղաւ երբ լսեց թէ Գ... յօդուած ընդունած էր .

— Վաղը աւելի երջանիկ պիտի լինինք, և մեկը չպիտի կարենայ ըսել թէ ձեռք երկնցուցինք, ըսաւ .

«Գրկացս մէջ սեղմեցի խեղճ Ալինս. նա ալ սովորականէն աւելի եռանդեամբ շռայլեց ինձ իւր գգուանքն, ըսելով թէ շատ գոհ եմ քենէ : Սկսայ յօդուածս գրել, զոր ներփակեալ պիտի գըտնէք նամակիս մէջ : Ճշմարիտ է թէ թշուառութիւնն ու անօթութիւնը չեն թողուր ճշդիւ բնական և զուարճալի գաղափարներ յղանալ : Ցուրտ էր . կը դողայի . մօտակայ տուներէ միայն ժամացոյցը կէս գիշեր զարկաւ : Ալին ծանր ծանր ելաւ և անկողնոյն վերայ նստաւ .

— Ի՞նչ՝ ունիս, ըսի .

— Ո՛հ, ո՛րչափ նեղութիւն կըզգամ, պատասխանեց .

— Ո՞ւր .

— Անդ . . . սիրտս .

Ոտքի ելայ . ձեռներս իւր ձեռաց մէջ առաւ .

— Բայց յօդուածդ այսպէս չգրուիր, ըսի, ծիծաղիլ ձևացնելով.

— Ո՛հ, մի՛ երթար, ըսաւ պաղատանօք, աստ կեցիր . . . երբ դու քովս լինիս . . . նուազ կը տառապիմ.

Քովը կեցայ, ձեռներն իմիններուս մէջ սեղմելով, խօսելով ու կազդուրելով : Չեմ գիտեր, այսպէս ո՛րչափ ժամանակ անցաւ, յանկարծ Ալին գլուխը պատին դարձուց, յետոյ ճիչ մ'արձակեց . անդ անդ ըսաւ . կարծես զինքը սարսափեցնող երևակայութիւններ, դէմքեր կը տեսնէր, յետոյ յարեց .

— Ո՛հ, ո՛րչափ կը տառապիմ .

Դարձեալ պատին դարձուց գլուխը, քանի մը անհասկանալի բառեր մրմնջեց, և բարձին վերայ գլորեցաւ՝ տխուր հառաչք մը արձակելով : Նոյն վայրկենին ճրագը մեր վերջին ճրագը-մինչև յատակը վառելով վերջին նշոյլ մը արձակեց . մուխ մը բարձրացաւ, յետոյ մարեցաւ .

— Ալի՛ն, Ալի՛ն, գոչեցի .

Այլ նա զիս չէր լսեր . մեռած էր : Այն ատեն կարծեցի թէ մուրճի հարուած մը իջուցին գլխուս . ոչնչացած, ջախջախուած էի . արձանի պէս անշարժ կեցայ անդ՝ նորա պաղ ձեռներն ձեռացս մէջ առնըլով, մինչև որ առաւօտ եղաւ :

Զարմանալի՛ բան, քիչ լացի, չեմ լար, և չեմ ուզեր լալ, ամեն ինչ պայծառ և փայլուն կերևի աչացս, ի բաց առեալ այն վայրկեանն՝ յորում ճրագն սպառեցաւ սիրելի Ալինիս վերջին շընչին հետ : Այլ ես ո՛չ զոք ունիմ աշխարհի վերայ, ի՛նչ գործ ունիմ ուրեմն անդ . զօրութիւնս և յոյսս կորուսի, ինչպէս նաև ա՛յն վեհ և քաջասիրտ ընկերս որ պաշտպանեց և քաջալերեց զիս յուսահատութեանս մէջ.

Երթա՛մ, գուցէ կարենամ միանալ նմա : Մնաք բարեաւ

Մարք Ժէրպօյ

Ոստիկանապետը սոյն սրտաճմլիկ նամակը կարդալէն ետքը չկրցաւ իւր սրտին յուզումն ծածկել . ծանր ծանր պահարանին մէջ դրաւ զայն՝ մրմնջելով . - Խե՛ղճ տղայ :

ՄԱՅՍ ԹԻՐՍ ՋԱՖԺ ՄԻՄԻԼՄ

Կարճ եւ գործնական եղանակ

Անգլիերէն լեզուն սահուն կերպիւ

խօսիլ սորվելու

Հեղինակ

ՏՔԹ. Ս. ՌՕԶԱՆԹԱԼ

Վերածեց ի Հայ

Պ. ՍՈՒՐԷԱՆ

Ով որ գերազանց դրութեամբ խօսել կարճ միջոցի մէջ առանց մասնաւոր դասատուի անգլիերէն լեզուն ուսանիլ կը փափաքի, թող գնէ մէկ օրինակ այս տետրէն :

Պայմաններն գրքին վրայ տըպուած են . առաջին տետրն 3 ղրշ է. կըվաճառուի Մարգարեան գըրատունը և այլ գրավաճառաց քով.

ԱԼՖԱՊԷ ՖՐԱՆՍԷ

Գործ՝ Օր. Սաթինիկ Հալէպլեանի

Գին 2 դահ .

Կեդրոնատեղի է, Թիւ 11 Դաղտաքէր խան գրասենեակ Սըմբատ Դաւթեանի .

Աժան գիրքեր . - Երկաթագործ՝ երկհատոր . - 4 ղրուշ . Ցիմոր՝ Ալինսպետ՝ երկհատոր . - 4 ղրուշ. Օրիորդ Պէլ՝ - 2 ղրուշ. Սիլուան՝ - 2 ղրուշ : Կը վաճառուին Ջրավաճառ և Լրագրավաճառ Պօղոս և Յակոբ աղայից խանութներն :

ՍԻԿԱՌԻ ԸՆՏԻՐ ԹՈՒՂԹ

Սեպհականութիւն

Ազգ. Ս. Փ. Հիւանդանոցի

Կեդր. վաճառատուն Մ. Շիրինեան

Պոլիս Սուլթան Համամ,

Ալիւրին քով Թիւ 10-14-16

Սիկառի ընտիր թղթեր, յորոց՝ ընտ. տարակոյս չկայ որ՝ ամենէն դժուարահաճ ծխողներն իսկ գոհ պիտի լինին, իրենց գլանիկի ծախուին և եթ 8-900 պատըսպարելոց օգնելու գոհունակութիւնն ևս վայելելով : Դժուար է գտնել ասկէց զատ միջոց մը, որով մարդ թէ՛ օգնէ և թէ՛ մանաւանդ օգտուի, նիւթապէս և ֆիզիքապէս . վասն զի Հիւանդանոցի սեպհական սիկառի թուղթն բացարձակապէս լաւագոյն թուղթն է, ամանդոյն թուղթն է, օգտակարագոյն թուղթն է : Կը գտնուի ամեն գլխաւոր ծխավաճառաց քով : Ամէն տուփն և ամէն պլակ Հոգաբարձութեան կընիքն կը կրէ .

ՄԱՐԳՐԻՏՆԵՐ մանկապարտէզի-ծաղկոցի տղայոց . Ի Վ. Յ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԷ . Կը բովանդակէ տաղեր, երգեր, խաղեր, հանելուկներ, ձեռագրի օրինակներ և ՏԱՍՆԵՐԿՈՒ ԲԱՌ վարժից թէ՛ վանկերու և թէ՛ ձայնաւոր ու բաղաձայն բոլոր գիրերու . այսու այլ ես բարձուած են ընթերցման ամեն դժուարութիւնք . Մանկավարժից խորին ուշադրութեան արժանի գործ . զարդարուած 90 գրաւիչ սիրուն պատկերներով . գին Մէկ ղրշ.

Հրատարակուեցաւ Յ. Մ. Խօլմեքեանի-Երախայրիք բանաստեղծական և թատերգական արձակ և տաղաչափեալ դրուածոյ-անուն գործոյն առաջին թերթն . Սոյն գործ պիտի բաղկանայ 10 թերթէ . Գին բաժանորդագրութեան՝ 5 ղրշ: Յետ տպագրութեան՝ 7 ½ : - Կեդրոնատեղին՝ Պ. Պալենց գըրատունն .

ԳԱԲՐԻԷԼ ՆԵՐՇԱՊՈՒՀ

ՏԵՏՐ Բ.

Գարնան շողեր

Աշնան Ցօղեր

Բանաստեղծական գրութիւններ : Կը ծախուի ամէն գրավաճառաց քով, ի գին 5 ղրշ: Կեդրոնատեղին է՝ Տոպալեան (Հայ. Գրաշ. Ընկ.) Յ. Աստուրեան .

ԿԻՆՆ՝ ԻԲՐԵՒ ԱՄՈՒՍԻՆ

Հեղինակ՝ ՊՐՕՖ. ՀԸԼՄԱՆ ԳԻԼԷՆՔ

Թարգմանեց Գերմաներէնէ Մ. Կ. ՆԱԶԻԿԵԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գլ. Ա. Կնոջ՝ իբրեւ բնական էակ՝ առն հանդէպ մարմնական եւ հոգեկան ներհակութեամբ ունեցած դիրքը: — Գլ. Բ. Քաղաքակիրթ դարուց մէջ կնոջ բնականեկան կեանքը եւ անոր ծագումն առնող մարմնական եւ հոգեկան պարտաւորութիւնք եւ իրաւունք: — Ամուսնութիւն: — Գլ. Գ. Նախապատրաստութիւն՝ կնոջ՝ իբրեւ ամուսին՝ ունեցած կոչման: 1. Մտաւորական եւ բարոյական նախապատրաստութիւն ամուսնոյ կոչման: 2. Արամբւոյն գործառնային նախապատրաստութիւնը:

Գլ. Դ. Արամբին. — Ա. Ֆիզիքական խնամք. Զուգաւորութիւն. Յղութիւն. Ծնունդ, ստյաբերք եւ ծննդաբերութիւն. Տանջինութիւն, շրջման տարիք. Բ. Արամբւոյն հոգեկան առողջապահութիւնը.— Արամբին՝ պառաւութեան մէջ: — Գլ. Ե. Ջղագարութիւն կամ Արգանդախեղդ (hysterie):

էջ, 440. — Թղթակազմին գինն է 12½ ղրշ. Կազմեալին՝ 17 ղրշ.

(Նուէրի համար) Ոսկեզօծին գինն է 25 ղրշ. ամէն գրավաճառաց քով:

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՀԱՏՔ ՀՈԼԼՕՈՒԷԻ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը, և ամեն ջղային տկարութեան, ուժաթափութեան և տխրութեան համար . կը ջնջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անչափաւորութեանց հետքերը : Սրտի և երիկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մը ունի . արիւնը մաքրելով՝ նորա խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ և դրդրելով կենսական գործարանները կը զօրացնէ : Իւր դեղական մեծ ազդեցութեամբ սըտախառնութիւն, կծուութիւն, մաղձային հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ ցաւած կազեր, գլխի ցաւեր կը վանէ, մարսողութիւնը կը չափաւորէ, և մարմինը մաքրելով բոլոր այն աղտեղութիւններէ որ շատ անգամ զանազան հիւանդութեանց սկզբնապատճառ կըլլան, առողջ՝ ուժեղ և բնական դիրքը կզգենու

* * *

ONCUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈԼԼՕՈՒԷԻ

Մորթային հիւանդութիւն և վէրք բուժելու մասին ունեցած պալսամական յատկութեանցը չհաւասարիր ըընաւ ուրիշ դեղ մը . հին կամ նոր թունաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղցկեղ (շիրփէնչէ), որունից և ստեանց վէրքեր կա՛մ բոլորովին կանցնին և կա՛մ կլաւանան . օգտակար է նաև հարբուխի, հազի, կրծի բարախման, մանաւանդ յօդացաւ (եկլ) ըսուած հիւանդութեան : Իւր կազդուրիչ և զօրաւոր ազդեցութեամբը խոյլ (սըրաճա) հիւանդութեան ապականիչ զօրութիւնը ի՛նչ աստիճան որ ըլլա կը դիմադրաւէ :

Այս դեղերուն գործածութեան եղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր տուփի վրայ, որ կը գտնուի ամեն դեղավաճառներու քով, և մասնաւորապէս Պաղչէ-գաբու Թաշ-խանի կողմերը Պ. Գասպարեանի դեղարանը, Թիւ 7, կը ծախուի :

Աւելի առնել ուզողը կը հրաւիրուի առ հեղինակն տօքթօր Հոլլօու, ի Լոնտոն Օքսֆօրտ փողոց Թիւ 533 :

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԷՐ

Հ. Թ. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՐԱՊԵՏ ՊԻՊԵՐԵԱՆ

Կ. Պոլիս Ջիւմպիւլիւ-խան Թ. 18-19